

De Boer uit de bocht

D.J.Bolt

| 28 april 2006

De moeiten in de gemeente van Kampen-Noord zijn groot. De gemeente is in twee delen uiteengevallen: Kampen-Noord/Eudokia en Kampen-Noord/Ichthus. De predikant van Kampen-Noord is ds. E. Hoogendoorn. Hij vergadert met een deel van de gemeente in een gebouw van het Kamper Ichthus-College.

Het is duidelijk: er is veel strijd en verdriet in Kampen. Ds. E.A. de Boer schreef daarover in De Reformatie.¹ Hij gebruikt de treffende metafoor van een huisgezin waarin er bittere strijd is tussen de kinderen. De andere gezinnen (gemeenten) van de familie (kerkverband) kijken toe en proberen te helpen en recht te laten spreken door een wijs familieberaad (synode). Kan De Boer misschien ook de helpende hand bieden met zijn artikel? "Doen we er niet beter aan te zwijgen?", zo vraagt hij zich af. Maar nee, hij acht het toch goed om de synodebesluiten *globaal toe te lichten*. Dat *alléén*. Want "hij kan en wil geen partij kiezen". Ja, zijn schrijven is "*niet ten gunste van de ene of andere kant*", zo verzekert hij ons.²

Wel, op dat punt willen we ds. De Boer narekenen. Je kunt je afvragen of dat wel zo belangrijk is. Is het niet veel beter de besluiten *zélf* van de synode van Amersfoort-Centrum m.b.t. deze zaak te bestuderen? Over de mate van rechtvaardigheid in deze rechtspraak en de gevolgen van de door de GS-besluiten ontstane jurisprudentie schreven wij immers al eerder.

Echter ook *de manier* waarop in een toonaangevend blad als De Reformatie over deze zaak is gepubliceerd verdient onze aandacht. Omdat het nodig is na te gaan of bepaalde zaken niet in een verkeerd daglicht worden gezet bijvoorbeeld.

Objectief?

De eerste vraag die we aan ds. De Boer zouden willen stellen is, of hij wel de persoon is die in De Reformatie voldoende objectief kan schrijven over "Kampen-Noord". Hij geeft in zijn artikel aan hoe broederlijk en emotioneel hij verbonden is met deze gemeente. Dat maakt het natuurlijk moeilijk om helemaal objectief te blijven. Maar wat belangrijker is, De Boer vormt samen met prof. dr. B. Kamphuis de kernredactie van De Reformatie. Van de redactieleden van dit magazine zijn er drie lid van de gemeente van Kampen-Noord/Eudokia. Het lijkt ons eerlijk gezegd een slecht uitgangspunt voor een objectieve, onpartijdige toelichting van synodebesluiten die zo zeer ook persoonlijke relaties raken. Maar goed, sommige mensen kunnen veel.

Bidden

Wat wil ds. De Boer nu bereiken met zijn toelichting op de synodebesluiten? Hij wil het gebed voor de kerk van Kampen-Noord stimuleren. "Zodat de zusters biddend om die ander zus en haar kinderen heen staan. Want Kampen-Noord is niet de minste onder dochters van Juda."

Dat lijkt ons een goed motief. Het gebed voor de broeders en zusters in Kampen verdient veel aandacht. Kerkelijk en persoonlijk. Daarvoor moet *wél* geweten worden *waarvoor* moet worden gebeden. Algemeen bidden voor 'de moeiten in de gemeente van Kampen-Noord'? Óf voor de bekering van een predikant en een aantal ouderlingen die een schismatieke actie zijn begonnen? Óf voor bekering van een aantal broeders in een kerkenraad die, bezweken voor de tijdgeest, hun predikant wilden slijten?

Helpt De Boers voorlichting als hij zegt niet te willen te kiezen? Of kiest hij uiteindelijk wel?

Maar goed, zijn motivatie delen we. Laten we veel bidden voor Christus' kerk. Misschien wil de Here uit de diepe moeiten iets goeds te voorschijn brengen.

Duidelijkheid

De generale synodebesluiten zijn duidelijk, en in de kern een bevestiging van de eerdere PS-besluiten,³ volgens De Boer. Eigenlijk is het eenvoudig:

- De moeiten waren niet meer op te lossen door de kerkenraad van Kampen-Noord zelf.
- De te hulp geroepen classis Kampen oordeelde dat de kerkenraad met zijn predikant af moest treden.
- De *meerderheid* (cursief De Boer) van de kerkenraad besloot terug te treden! Daarmee was de hele kerkenraad afgetreden ook die ambt dragers die de classisuitspraak om tot aftreden te dwingen niet konden delen, incl. de predikant.
- De minderheid van de kerkenraad inclusief ds. Hoogendoorn had daarna geen kerkenraadsbevoegdheid meer. [a]

Het is voor De Boer zeer duidelijk. Er is geen sprake van dwang of uitzetting uit het ambt. Hij legt daar veel nadruk op:

"...de meerderheid van de raad te Kampen-Noord heeft zich vrijwillig aan dat oordeel onderworpen. Zij zijn afgetreden. En nu komt het: de beslissing tot aftreden is in Kampen niet door individuele kerkenraadsleden genomen, maar *door de meerderheid van de raad* (en dus per gezamenlijk besluit)." (cursief De Boer).

Kennelijk ligt voor De Boer hier de crux van het de hele gang van zaken. Wij komen daar nog op terug.

Oordeel

Ds. De Boer komt tot een oordeel:

"Toen ik het persverslag las, was dit mijn eerste indruk: een magere uitspraak die niet concreet helpt. Maar na lezing van de besluittekst zeg ik: dit is een zeer wijs oordeel... *terugsnoeien naar de basisafspraken*...Eén zo'n basisafpraak is: een besluit dat met meerderheid van stemmen genomen is, is rechtsgeldig. Een andere afspraak: wat in appèl in een meerdere vergadering besloten wordt, is rechtsgeldig."

En zeer wijs besluit!

Maar de Boer zou toch alleen maar een toelichting geven op de synodebesluiten...? Hier is hij al aan het beoordelen terwijl hij zó had toegezegd dat niet te zullen doen.

Publiciteit

In een volgend artikel in De Reformatie ⁴ publiceert De Boer opnieuw over Kampen-Noord. Want de moeiten in deze gemeenten zijn niet onopgemerkt gebleven in de algemene pers. De regionale krant de *Stentor* wijdde er een artikel aan, gevolgd door het *Nederlands Dagblad*.

De Boer vindt dat heel erg. Want "berichten zwermen door de pers". "De zaak ligt "op straat", ook voor het seculiere publiek". De "vuile was" is buiten gehangen.

Nu is dat natuurlijk geen wonder. Vroeg of laat moest dat wel gebeuren. Een jaren slepend conflict dat inmiddels een generale synode heeft gehaald blijft natuurlijk niet onopgemerkt. Zeker als dat tot gevolg had dat een predikant is geschorst. Dat soort zaken blijft niet onder de korenmaat. Wie zou de pers het kwalijk durven te nemen daarover te berichten?

Nu heeft Kampen-Noord/Ichthus het bestaan de correspondentie tussen haar en Kampen-Noord/Eudokia op haar website⁵ te plaatsen. Zodat ieder kan lezen wat er nou precies verhandeld is tussen de beide kerkenraden.⁶

De Boer heeft daar de grootste moeite mee.

Want dat mag niet!

Dat is "een vleselijk wapen". Alle informatie wordt "op het internet zo te grabbel gegooid." Het lijkt hem "een volstrekt verwerpelijk middel". Want "wat heeft het publiek ermee te maken wat tussen twee kerkenraden, aan elkaar geadresseerd, geschreven wordt?"

"Niets", zo roept hij uit.

Want hoewel op deze site berichten en brieven *van beide zijden* worden gepubliceerd om "zo ook de ander eerlijk aan het woord worden gelaten", het kan geen genade vinden in De Boers ogen. Want "het doel van zulke publicatie is: het ongelijk van de andere kant zo scherp mogelijk te laten zien".⁷

't Is "uit de boze",oordeelt hij.

Internet

Nu kun je verschillend denken of Internet het meest geschikte middel is om informatie over kerkelijke moeiten te verspreiden. Maar het verspreiden van informatie via de digitale snelweg is inmiddels in onze samenleving wel een *fact of life*. Niet alleen in de maatschappij maar ook in onze kerkelijke gemeenschap. Een beetje kerkelijke gemeente heeft een eigen website. De acta van de synode verschijnen eerst op het web.

Ik was heel verrast toen een heidense collega opeens aan mij vroeg: "Zeg, mag jij op zondag nog steeds niets?" Hij was door simpelweg mijn naam in te tikken op internet pagina's tegengekomen waarin mijn bezwaren tegen de nieuwe opvattingen in de GKv over het vierde gebod waren geformuleerd.⁸

Ook trof ik tot mijn verbazing mijn bezwaren tegen het dopen van een niet-wettig geadopteerd kind aan, compleet met de discussie en besluitvorming op de PS-Gelderland 2002. Mijn bezwaren tegen de nieuwe benadering van huwelijk, echtscheiding en hertrouwen kon ik ook (samengevat) vinden op het net door alleen maar mijn naam in te geven in de Google zoekmachine.

Maar ik heb *nergens* toestemming voor gegeven! Toch is alles open en bloot voor de "straat" beschikbaar. 'Niets' blijft kennelijk meer verborgen voor *het web*. Gevraagd of ongevraagd. Mooie of minder mooi informatie.

Nu vindt De Boer die openheid dus niet goed. Dat is zijn goed recht. Daar kun je van mening over verschillen. Wel heb ik ontdekt dat ook "de vuile was" die hij produceert op het web wordt geplaatst. Zijn eerste artikel over Kampen-Noord staat in extenso op het web!⁹ De samenvatting van de tweede wordt binnenkort vervangen door het volledige artikel.

Nu vind ik dat helemaal geen probleem. Maar het zou m.i. wel een aanleiding moeten zijn voor De Boer om iets minder hoog van de toren te blazen over de publicaties van Kampen-Noord/Ichthus.

Wellicht ondergaan we met elkaar een soortgelijke cultuurverandering als destijds met de uitvinding van de boekdrukkunst. Het monopolie op geestelijke informatie verdampte toen in belangrijke mate doordat op grote schaal meer en meer meegedeeld kon worden met de ontwikkelingen in de theologische wereld via gedrukte media. Dat zien we nu op nog veel groter schaal gebeuren met internet. De moeizame toegang tot kerkelijk-deftige bladen als De Reformatie is doorbroken met de mogelijkheden van de moderne informatietechnologie. Onze site is daar een voorbeeld van. Dat is even wennen maar onvermijdelijk. Ook De Boer en zijn blad zullen dat moeten leren waarderen naar mijn overtuiging. Immers wat is er mooier dan dat ook 'het ambt aller gelovigen' actief mee gaat doen in het geestelijk/theologische denken?

Of is het niet zozeer het moderne medium dat kritiek ontmoet bij De Boer, maar is hij van mening dat publicaties over kerkelijke moeiten sowieso verbannen moeten worden incl. alle publicaties in dit verband die er in de afgelopen decennia in de Geref. Kerken zijn verschenen? Maar juist de Geref. Kerken hebben zich gekenmerkt door openheid en

eerlijkheid op dit punt. Denk onder meer aan vele publicaties en brochures ten tijde van de vrijmaking en daarna in b.v. de zestiger jaren, waarbij ook vaak lokale kerkelijke moeite aan de orde waren.

Opgebroken

De Boer giet nog andere fiolen van toorn uit over Kampen-Noord/Ichthus. Omdat die aan alle kerkenraden verantwoording heeft gestuurd over zijn revisieverzoek aan de volgende synode en op grond daarvan vraagt om de besluiten van Amersfoort-Centrum op dit punt niet te ratificeren.

Op zichzelf lijkt het De Boer "fair" om dat te doen. Maar suggereert hij dan: "Toch lijkt er meer achter te zitten". Want, waartoe moet dit dienen? "Om de kerken te mobiliseren ten gunste van Kampen-Noord 2". En als je moet wachten tot de volgende synode "zal deze strijd dus - publiek - voortduren, als men niet snel een houding van en handreiking tot vreedzaam naast elkaar leven vindt. *Het komt mij voor dat op deze wijze het kerkverband werkelijk opgebroken wordt, en wel door Kampen-Noord 2 (=Kampen-Noord/Ichthus, cursief DJB)*".

In zijn eerste artikel reed het karretje van ds. De Boer al de berm in. Hier vliegt het uit de bocht. Hij zou zich immers niet mengen in de zaak Kampen-Noord. Hij wilde en kon geen partij kiezen omdat hij de "documentatie van een strijd van jaren niet kan ontleden en beoordelen". Zijn tweede artikel zou niet ten gunste van de een of andere kant zijn, verzekerde hij. Maar hier weet De Boer het ineens: het is het gebrek aan "een houding van en handreiking tot vreedzaam naast elkaar leven". Dat ontbreekt bij *Kampen-Noord/Ichthus*. Zij breekt het kerkverband op.

Weet De Boer dan niet dat de Ichthus-kerkenraad graag een gesprek wil en dat ook meerdere malen heeft aangeboden voor en na de synode van Amersfoort? Maar dat de Eudokia-kerkenraad als harde conditie stelt: éérst en vóóraf álle besluiten van deze synode aanvaarden en uitvoeren anders is er zelfs geen gesprek mogelijk? De Boer doet alsof zijn neus bloedt: "Ik heb daar geen informatie over". Maar dat heeft hij wél. Het schorsingsbesluit van 1 april 2006 van de Eudokiaraad samen met de kerkenraad van Zwartsluis meldt:

"Van de zijde van de kerkenraad van Kampen-Noord is toen opgemerkt dat de kerkenraad positief staat tegenover gesprekken in voornoemde zin, *mits ds. E. Hoogendoorn daarbij de kerkordelijke weg bewandelt, in het licht van art. 31 KO het GS-besluit als geldig aanvaardt en daaraan uitvoering wil geven, waarbij hij derhalve ook het gezag van de wettige kerkenraad van Kampen-Noord erkent.*" (cursief DJB).¹⁰

En ds. De Boer weet ook dat ds. Hoogendoorn en zijn kerkenraad juist tegen deze GS-besluiten d.m.v. revisie in beroep zijn gegaan bij de volgende synode en daarom de conditie van de Eudokia-raad niet kan accepteren:

"Het stemt ons tot zorg dat de Eudokiaraad de waarheid omtrent de gang van zaken niet goed weergeeft door steeds te zeggen dat het gesprek van onze kant iedere keer geweigerd is. Uit alle correspondentie (die voor een groot deel op onze website www.kampennoord-ichthus.nl te lezen is) kan iedere lezer opmaken dat dit verwijt in strijd is met de werkelijke gang van zaken.

De Eudokiaraad doet het voorkomen alsof hij met ons niet in gesprek had mogen gaan als niet eerst van onze kant de besluiten van de generale synode zijn uitgevoerd. Daarbij wordt ook nog gesteld dat hij ons alle ruimte gunt om in revisie te gaan. Dit spreekt elkaar tegen.

*Omdat wij ons niet **kónden** conformeren gaan wij in revisie. Hoe kan de Eudokiaraad als tegenpartij dan van ons eisen, als voorwaarde voor gesprek, dat we ons wel conformeren?*

Keer op keer hebben wij de Eudokiaraad uitgenodigd om samen in gesprek te gaan om in

de gegeven situatie samen te zoeken naar een werkbare oplossing; zowel vóór als na ons besluit tot het revisieverzoek. Nimmer heeft de Eudokiaraad zich bereid getoond tot een gesprek. Wij hebben de zoekende liefde gemist waartoe de generale synode ons had opgewekt."¹¹

Hier is nu precies te zien waarom het (ook) goed is dat de officiële stukken en correspondentie worden gepubliceerd. Zodat iedereen kan zien hoe de vork écht in de steel steekt. En het niet meer een kwestie is van 'het neefje van de tante van de buurman die toevallig in Kampen studeert, vertelde mij...'.
Want er is geen excuus meer voor roddel en achterklap. *Zie de stukken!*

Laten we toch niet in een soort beheersingskramp informatie willen achterhouden. Dát heeft altijd negatieve effecten als misverstand, argwaan en achterklap.

De Boer vindt dat we niet "vuile was" moeten publiceren voor Jan en alleman. Inderdaad, dat moeten we niet doen. Maar "vuil" is niet dat we moeite hebben met elkaar en daar in alle eerlijkheid, eventueel voor het publieke forum, over doorspreken en elkaar aanspreken.

Maar 'vuil' is wel dat we een verkeerde voorstelling van zaken geven.

Daarom was het wellicht beter geweest als De Boer het gelaten had bij zijn eerste artikel en dat ingekort tot een zevenregelige oproep tot gebed.

Want over de noodzaak van gebed voor Kampen-Noord zijn we het in elk geval van harte eens.

Merkwaardig

Bij het lezen van de besluiten van de generale synode van Amersfoort-Centrum trof mij overigens iets vreemds. Onder *Voorgeschiedenis en Procesverloop* wordt de gang van zaken m.b.t. de inschakeling van mediation beschreven:

" - Op 26 april 2004 besluit de kerkenraad (unaniem) een mediationproces in te gaan met als startpunt het rapport vB/D. *Elk lid van de kerkenraad verbindt zich tot beëindiging van het lidmaatschap van de kerkenraad bij voortijdige beëindiging op grond van gewetensnood van zijn deelname aan de mediation.* Ook kunnen partijen en mediator in onderling overleg besluiten de mediation eerder te beëindigen.

- Op 30 juni 2004 schrijven de ingeschakelde mediators dat er vanaf het begin grote scepsis was, dat enige beweging niet mogelijk bleek, *dat 10 kerkenraadsleden (niet zijnde de eerder genoemde tien) verklaarden niet verder te willen* en "men willens en wetens met zijn allen het ravijn in is gegaan en dat het systeem, de kerkenraad van Kampen-Noord dood is". In hun brief van 31 augustus 2004 aan de Cv3 (Commissie van drie broeders, DJB) schrijven zij, in antwoord op de vraag van de Cv3 om aan te geven of er sprake is van schuld aan het "mislukken" van de mediation, dat zij niet willen spreken van schuld, noch collectief, noch eenzijdig." (cursief DJB).

Mijn vraag is: welke 10 kerkenraadsleden, die hun deelname aan de mediation voortijdig afbraken, hebben hun lidmaatschap van de kerkenraad ook daadwerkelijk, *volgens afspraak*, beëindigd?

Deze vraag lijkt me belangrijk gezien de sterke nadruk die De Boer steeds legt op *de meerderheid* van de kerkenraad die besliste dat de hele kerkenraad moest terugtreden. Was die kerkenraad na de mediation *dezelfde* als die er voor? Maar dat zou toch wel een beetje vreemd zijn, gezien de verbintenis die de kerkenraadsleden allemaal vrijwillig hadden aangegaan.

De Boer wil *"terug naar af,...terugsnoeien naar basisafspraken."* Naar 'meerderheid-is-meerderheid' als het om kerkelijke besluiten gaat. Maar de vraag wordt nu wel spannend: waar is "af", en was de "meerderheid" wel een 'ware' meerderheid?

Hoogst merkwaardig.

Wat is recht?

Ds. De Boer citeert de zware klacht van de Ichthus gemeenschap tegen de generaal-synodale uitspraak: "Ons terugsturen naar een kerkenraad en naar een avondmaalstafel waar wij het recht van de Here zien geschonden van wegen volgehouden publieke zonden". Uit de stukken die gepubliceerd zijn is gemakkelijk te halen waarin dat recht werd geschonden. Ik noem een paar voorbeelden.

Tot tweemaal toe werden de bezwaren van de predikant en minderheid van de kerkenraad door de classis toegestemd. Maar er werd door de kerkenraad van Kampen-Noord geen gevolg aan verbonden. Een meerderheid van broeders erkende deze rechtspraken kennelijk niet. De kerkenraad ging echter óók niet de kerkelijke weg. Selectieve aanvaarding van kerkelijke uitspraken en van de kerkorde dus, ten koste van het recht van de mede-broeders!

Bovendien werd dit onrechtmatige handelen nog ondersteund door openlijke protesten (wegblijven uit de erediensten) van zowel ambtsdragers van deze 'meerderheid' als door docenten en hoogleraren van de Theologische Universiteit.

De 'kerkenraadsmeerderheid' heeft de mediatie afgebroken en daarmee ook een intensieve poging om uit de moeiten te komen geblokkeerd. Dan maar "liever met z'n allen het ravijn in", zo heette het. Vervolgens heeft de *classiscommissie* (de zgn. Commissie van Drie) met instemming van 11 van de 24 kerkenraadsleden besloten dat de hele kerkenraad was teruggetreden!

Maar belangrijker is de diepere oorzaak van de problemen. Uit de gepubliceerde stukken wordt duidelijk dat hier een botsing plaatsvindt tussen, zeg maar, orthodox gereformeerd-zijn en nieuwe (post)moderne visies op christen-zijn. Ik herken, als gewezen ouderling, de strijd die dat in een kerkenraad geeft. Het is ook de strijd die veel breder woedt, namelijk de strijd om de identiteit van onze kerken als een gereformeerde gemeenschap. Als je voluit gereformeerd wilt zijn en blijven wordt het langzamerhand moeilijk.

Gaat De Boer hier op in? Nee, hij doet iets opmerkelijks. In plaats van de klacht serieus te nemen verdraait hij haar. Letterlijk schrijft hij: "Met die zware term 'het recht van de Here' wordt bedoeld: de positie en erkenning van ambtsdragers". Dat dént hij, *en daar trekt hij dan vervolgens tegen ten strijde*.

Misschien is dit wel een typerend voorbeeld in deze kwestie hoe problemen niet worden verhelderd *maar vertroebeld*. Want het gaat hier niet om persoonlijke belangen maar om het recht van de Here zoals we dat leren we uit de Schrift:

"Onthoud een ander niet waarop hij recht heeft, terwijl je het hem geven kunt. Zeg nooit tegen je medemens: "Ga weg, kom morgen maar terug", terwijl je hebt wat je hem schuldig bent."¹²;

"De rechtvaardige geniet ervan het recht in acht te nemen, wie onrecht doet, wacht ellende."¹³

"Zoek het recht en niets dan het recht."¹⁴;

"Wees niet partijdig wanneer je rechtsprekt. Trek onaanzienlijken niet voor en zie machthebbers niet naar de ogen. Spreek rechtvaardig recht over je naasten."¹⁵

"Hij heeft u bekend gemaakt, o mens, wat goed is en wat de Here van u vraagt: niet anders dan recht te doen en getrouwheid lief te hebben, en ootmoedig te wandelen met uw God".¹⁶

Het recht van de Here is in geding als we niet eerlijk en rechtvaardig zijn en meer naar 'meerderheid' en 'resultaat' kijken of naar wat 'politiek' gezien haalbaar zou zijn, dan naar het verlenen van eerder toegekend recht en naar het nakomen van de afgesproken rechtsregels. *Daar gaat het om*.

We laten tenslotte de broeders van de Ichthus-gemeenschap zelf aan het woord:

"Temidden van alle gesignaleerde onrecht blijven wij onze hoop vestigen op de Here, die alle dingen weet en ook weet recht te verschaffen op zijn tijd en op zijn wijze.

Dat recht zoeken we niet uit ongezonde zucht naar eigen gelijk. Het gaat ons, en dat in diep besef van alle eigen kleinheid en zwakheid, om het behoud van de geestelijke vrijheid om de Here te dienen, ook in de dienst van predikant, ouderling en diaken waartoe Hij zelf ons geroepen heeft. Die geestelijke vrijheid is gegeven in de ruimte van de binding aan zijn evangeliewoord en aan de belijdenis naar dit Woord in de Drie Formulieren van Eenheid van de Gereformeerde Kerken.

Daaraan hebben wij ons bij de aanvaarding van ons ambt willen binden met de gegeven belofte van het Ondertekeningsformulier voor ambtsdragers. De trouw aan die gegeven belofte zijn we niet alleen aan de Here van de kerk verplicht maar ook aan zijn gemeente waaraan Hij ons als voorgangers heeft willen verbinden. De gemeente is alleen dan veilig als haar voorgangers zich in alles houden aan deze hoge regel van vrede en recht in de kerken."¹⁷

Uitweg

Dr. De Boer kan geen advies geven om uit de moeiten te komen, "want hij zou niet weten wat hij moest zeggen". Dat klinkt heel bescheiden. Tegelijk hebben we gezien dat hij het helaas daarbij niet houdt. Integendeel, hij weet heel onbescheiden de schuld van een breuk met het kerkverband eenzijdig te schuiven op het bordje van Kampen-Noord/Ichthus. Door een eenzijdige en beperkte voorstelling te geven van zaken die hij, net als wij, kan kennen uit de officiële stukken.

Toch is er een gelukkige inconsequentie in het schrijven van de predikant. Want hij denkt: "een naast elkaar bestaan van twee delen (gemeenten/kerkenraden, DJB) is op zich gedurende een zekere tijd, te begrijpen." En er moet "een houding van en handreiking tot vreedzaam naast elkaar leven" worden gevonden.

Daar willen we ons graag bij aansluiten. En we hopen dat ook de kerken in ons land dat willen en zich daarvoor inzetten.

Laat Kampen-Noord/Eudokia daarom een mijl meegaan en zijn blokkerende voorwaarde voor een open en broederlijk gesprek laten vallen.

Zodat het komt tot herstel van recht en broederlijke verhoudingen.

Onder gezamenlijk gebed.

1 De Reformatie, "*Knielen hoort voor Kampen-Noord*", 81/4. 22 okt. 2005.

2 De Reformatie, "*Vuile was of voetwassing*", 81/27, 8 april 2006.

3 Het lijkt me volstrekt onjuist besluiten die door de generale synode voor *vervallen* zijn verklaard, te kwalificeren als "op het kernpunt wel door de GS bekrachtigd". De synode had niet alléén bezwaren tegen bepaalde onderdelen maar zelfs tegen *de hele besluitvorming* van de PS. M.n. door belangverstrengeling en familierelaties in de PS, m.a.w. door geen onpartijdige rechtspraak. Dan is het dus bepaald niet netjes alsnog deze 'vernietigde' besluiten voor het karretje te spannen.

4 De Reformatie, "*Vuile was of voetwassing*", 81/27, 8 april 2006.

5 www.kampennoord-ichthus.nl

6 In principe zou je moeten spreken van de oorspronkelijke kerkenraad van Kampen-Noord (zij zijn immers niet teruggetreden) en de inmiddels nieuwe, door de classis benoemde, kerkenraad van Kampen-Noord/Eudokia.

7 We zullen hier waarschijnlijk geen impliciete erkenning in moeten zien dat Kampen-Noord/Eudokia fout zit...

8 www.kerkrecht.nl

9 www.dereformatie.nl

10 Uit: Schorsingsbesluit 1/4/6 van de Eudokia-raad samen met de Raad van Zwartsluis.

11 Rondschriften, 7 april 2006 Raad van de gereformeerde kerk te Kampen-Noord/Ichthus met appel op de Eudokia-gemeente.

12 Spr. 3.

13 Spr. 21.

14 Deut 21.

15 Lev. 19.

16 Micha 6:8.

17 'Verantwoording van het besluit tot revisieverzoek inzake de kwestie Kampen-Noord bij de eerstvolgende Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland', IX Afsluitend appel.

[a] 1 mei 2006: Formulering aangepast.